

Leopold Čonč s prav v srce segajočimi ganljivimi besedami. Dragi Florijan, naj ti sveti večna luč! Tvoji mamici, ki te je tako iskreno ljubila, pa naše sožalje! — Dne 21. t. m. je umrl prevžitar Martin Fideršek iz Cerovca, star 77 let. Pokojni je brat pred več leti umrlega župnika Matjaža Fideršek, ki je župnikoval v Doliču. Pokojni bi imel že lani obhajati zlato poroko, pa je to radi gmočnih arštev preložil na letos, a je žal sedaj poprej umrl. Pokojni je bil vedno mož pravega kršćanskega značaja. Počivaj v miru!

Sv. Miklavž nad Laškim. V sredo, dne 20. marca smo pokopali Franca Knez, po domače Leskovačega, ki je umrl v visoki starosti v 32. letu. Rajni je bil izredno dober gospodar, pa tudi odločen katoliški mož. Dolgo vrsto let je opravljal različne javne častne dolžnosti. Bil je član krajnega šolskega sveta, 38 let cerkveni ključar, okrog 40 let občinski odbornik in svetovalec. Katoliško časopisje je bilo stalen gost njegove hiše. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi ljudstva. Po pogrebu se je med pogrebci in sorodniki nabralo 130 Din za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku.

Laško. Obračun dohodkov in stroškov bivšega okrajnega zastopa in okrajnega cestnega odbora je bil skozi 14 dni po vseh občinah okraja javno na vpogled. Seja okrajnega cestnega odbora se je vršila v ponedeljek dne 31. marca ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici okrajnega cestnega odbora.

Sremlje pri Brežicah. Tu se je v soboto dne 15. m. m. smrtno ponesrečil 39letni posestnik iz Volčjega Butkovič Anton. Nanj se je prevrnil voz z vinogradniškim koljem in mu zlomil prsni koš. Par minut potem, ko je bil previden s sv. zakramenti, je umrl. Bil je vzoren mož. Naj počiva v miru!

ZA NAŠO DECO

O zvezdah.

V jasnih nočeh gledajo z mirnega neba svetle zvezde na nas. Prešteti jih ne moremo, kakor n. pr. tudi ne cvetja na travniku in peska v morju. Sicer bi nam tako štetje tudi ne koristilo mnogo. Govoriti pa moremo z zvezdami, saj govore i one z nami v neslišnem, čarobnem jeziku ter odgovore na marsikatero vprašanje. O čem govore zvezde?

Govore o neskončnosti stvarstva, če si jih tako ogledujemo. Treba bi bilo, da ležimo v topli poletni noči kje v travi ter gledamo proti temnomodremu nebu, kjer se leskeče nebroj solnc in svetov. Neskončnost — ta se ne da izračunati, ne opisati ali pojasniti, kakor n. pr. moremo opisati opravo kake hiše ali tolmačiti kakšno tehnično izumitev. Samo zamisliti se moremo v neskončnost ter jo čutiti in občutiti.

O neskončnosti, o kateri nam govore zvezde, je rekel neki zvezdoslovec: »Če bi mogel postaviti največji naš daljnogled na najmanjšo zvezdo, ki jo vidim skozi njega z zemlje v neizmernem svetovnem prostoru, in če bi s tiste zvezde gledal zopet dalje v svetovni prostor, bi videl v novo morje solnc in svetov. In če bi zopet lahko prenesel svoj daljnogled na najmanjšo zvezdo, katero od tam vidim, bi videl še v novo morje solnc in svetov. Ako bi živel tisoč let in bi vsako noč nesel svoj daljnogled od najmanjše zvezde do sledeče najmanjše zvezde, bi našel vsako noč novo morje zvezd in ne bi bilo konca!»

Kako potovanje! Pomislimo, da so tiste drobne zvezdice, ki tvorijo medli pas »Rimske ceste«, od nas 4000 svetlobnih let oddaljene. — Zvezdoslovci računajo s svetlobnimi leti, to je oddaljenost, katero preteče svetloba v enem letu. (V 1 sekundi preteče svetloba 300.000 km, koliko torej v 1 letu!) Brzovlak bi prehitel daljico, ki ustreza enemu svetlobnemu letu, v približno 10.000.000 let. In zdaj: 4000 svetlobnih

let! Tega si seveda ne moremo prav nič predstavljati. In če pomislimo, da je morda tista ena točka v »Rimski cesti« solnce, ki je morda stokrat večje od našega solnce! In cela »Rimska cesta« je samo po sebi kakor zrnca prahu v vesolju, široka samo en korak (samo 8000 svetlobnih let!).

Tukaj se spomnimo tistega pametnega odgovora, ki ga je dal pravilčni pastirček kralju na vprašanje, kako dolga je večnost: Tam v deveti deželi je gora iz diamanta, tja prileti vsakih sto let ptička ter si brusi kljunček ob njej. Ko bo izbrušena cela gora, tedaj je pretekla ena sekunda večnosti.

Če to primerjamo s tem, kar smo prej rekli, vidimo slinost glede pojma »neskončnost«. O tem vsem nam govore zvezde. Vse to, kar se nam ljudem zdi tako važno, ni nič napram gorenjim premišljevanjem. Naš pogled se dvigne višje, višje do tiste roke, ki urejuje ves svetovni ustroj in ga drži v delovanju. Globoka hvaležnost in ljubezen do Stvarnika — to je odgovor, ki ga dajemo mi na to, kar govorijo zvezde nam.

Dva jahača.

Oče je na potu iz mesta jahal na oslu, njegov 15letni sin pa je hodil poleg peš. Vse skupaj sreča popotnik in reče: »To ni prav, da ti, mož, jezdiš, a tvoj otrok peš hodi poleg tebe. Tvoje noge so močnejše od njegovih.« Tedaj je oče osla razjahal in posadil nanj sina.

Čez nekaj časa jih sreča drug popotnik, ki pravi: »To ni lepo, otrok moj, da ti jezdiš, tvoj oče pa mora hoditi peš. Tvoje noge so mlajše od njegovih.«

Tedaj je zajahal osla tudi oče in zdaj sta sedela oba na živali.

Tako naletita na tretjega popotnika, ki se glasno zasmee ter govori: »Kakšna neumnost je to: dva močna osla na tako slabi živalici! Pravilno bi bilo, če bi kdo vzel palico in oba pošteno naklestil!«

Zdaj sta oba skočila raz osla in sta šla peš poleg njega. Četrtemu popotniku niti to ni bilo prav: »To so pa čudni trije tovariši! Ali ni dovolj da dva hodita? Ne bi mogel tretji jezdit!»

Nato je rekel oče: »Kaj nama je početi? Nič ni prav.« Vrgla sta osla na tla, zvezala sta mu noge, porinila vmes drog in sta ga nosila. Ker so se pa vsi ljudje temu smejali, je popadla očeta jeza. Rekel je: »Naj govore ljudje, kar jim je drago, delajva po svoje!« Nato sta razročila osla, oče je sedel nanj, sin pa je hodil peš poleg. In tako sta prispela domov.

Trije poklici.

Trije glavni poklici sveta so se nekoč med seboj prepirali, kdo je več vreden. Učiteljski poklic je rekel: »Jaz bi moral biti prvi; kajti brez mene bi bili ljudje neumni in brezbožni. Jaz moram nevezgajene vzgajati, slabotne tolažiti, malodušne podpirati.« — Vojaški poklic je menil: »Če mene ne bi bilo, nihče ne bi mogel svojega kruha v miru jesti. Meni je dan meč, jaz skrbim za varnost.« Kmečki stan je zaklical: »Brez mene oba ne bi imela nič jesti. Jaz obdelujem polje in pridelujem hrano.«

Tedaj je pristopila razsodnost in da bi jih spravila, je rekla: »Čemu se prepirate? Vsakemu poklicu ostane čast, vsak poklic je potreben. Drug ne more biti brez drugega, vsakemu sta potrebna ostala dva.«

O pozdravljanju.

Lepa reč je to, če se ljudje pozdravljajo, čeprav se ne poznajo. Saj so vsi otroci enega očeta in življenje je tako kratko, da ne bi smel človek človeka pustiti mimo, ne da bi mu dal kako dobro željo na pot. S pozdravom seveda izrečemo samo željo, ali že v tej želji je toliko prijaznosti in ljubezni za sočloveka, da ga mora pozdrav razveseliti. Torej, ne štedimo s pozdravljanjem, upoštevajmo pa tudi rek: »Pozdravljanje je uljudnost, odzdravljanje pa — dolžnost!«

Smešnice.

Dober razlog. Teta: »No, Tonček, zakaj si pa tako dobre volje?« — Tonček: »Pri zobozdravniku sem bil.« — Teta: »To pa vendar ni razlog za veselje!« — Tonček: »Je; ni ga namreč bilo doma.«

Ve si pomagati. Mihec je radi svoje velike lenobe najzadnji učenec v šoli. Za kazen mora to odsotnemu očetu sam pismeno javiti. Mihec si pomaga tako, da pripiše na konec pisma, ki ga piše mati očetu in na katerem se vsi člani rodbine podpišejo, to-le: »Dragi oče! Kot zadnji Ti pošiljam srčne pozdrave in poljub. Tvoj zvesti sin Mihec.«

Poštenost. Mati je bila popoldne v štirih trgovinah in je v eni izmed njih pozabila svoj solnčnik. Sinčku pove, kje je bila, in mu naroči, naj povsod vpraša za solnčnikom. Sinček sluša. Pri treh trgovinah so mu rekli, da tam solnčnika ni, šele v zadnji, četrti ga je dobil. Prinesel ga je materi z besedami: »Veš, mama, samo četrti trgovec je pošten človek, prvi trije so solnčnik kar zatajili.«

Postrežljiv. Prva računska ura je. Učiteljica vpraša: »Ladko, koliko prstov imaš na roki?« — Ladko iztegne roko proti učiteljici: »Tukaj, gospodična, tu je roka. Dajte, preštajte!«

Rešitev ugank.

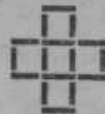
1. Številke morajo biti v kvadratu takole razvrščene:

13	8	12	1	= 34
2	11	7	14	= 34
3	10	6	15	= 34
16	5	9	4	= 34
34	34	34	34	= 34

2. Najprej napolnimo n. pr. iz škafe z večjo večjo posodo (5 l) in iz nje prelujemo v manjšo posodo toliko, da jo napolnimo (3 l). V večji posodi ostaneta 2 l. Manjšo posodo izpraznimo in vlijemo v njo iz večje posode tam ostaneta 2 l. Tako je večja posoda prazna, manjša pa ima 2 l tekočine. Zdaj napolnimo zopet večjo posodo iz škafe (5 l) in odlijemo v manjšo posodo toliko, kolikor še gre v njo (1 l), in v večji ostaneta 4 l.

3. Ni mogoče, ker se napravi led na notranjosti oken in se torej od zunaj ne more v led nič začrtati.

4. Položi vžigalice tako:

Nove naloge.

1. Zveži teh 99 točk s 4 ravnimi črtami v eni potezi:
2. Kako napravimo iz enega kvadrata dva manjša kvadrata, ki sta si enaka na velikosti?
3. Zveži številke od 0 do 9 tako, da iznaša šesteto število 10!
4. Na jako občutljivo tehtnico (kakršne imajo n. pr. lekarnarji) položimo na eno stran kroglo iz svinca, na drugo pa popolnoma enako težko kroglo iz lesa. Če pustimo tehtnico, ki je v ravnotežju, nekaj časa stati, se ena stran prečke nagne. Katera krogla je na tisti strani?